

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog „Sokolska prosveta“

Državna licejska knjiga
Ljubljana

Ljubljana,
13. oktobra 1933.

God. IV
Broj 41

Izlazi svakog petka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Fran...

ulica 6, telefon broj 2177 • Račun poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

Bugarski Junaci i slovensko Sokolstvo

Već više puta bila je istaknuta želja, da bi na svaki način mnogo bolje bilo kad bi se i bugarski Junaci konačno jedanput ipak odlučili da stupe u što tesnije veze s ostalim slovenskim Sokolstvom; to bi bilo ne samo od koristi svemu slovenskom Sokolstvu, već osobito samim Junacima, koji su danas zapravo kao gimnastička organizacija takoreći prilično izolirani. Da bi pak pri tome bilo potrebno, kad bi oni preuzeли u celosti sokolski program, da provedu također i neke izmene i u vanjskom pogledu, kao: naziv, zapovedi, organizaciju i t. d., razume se samo po sebi.

O ovome pitanju stoga, koje kao slovenski Sokoli i kao Sloveni uopće smatramo jednim od vrlo velikog značaja, a posebno to kao Sloveni i čije bi pozitivno rešenje imalo u mnogom pogledu najblagotvornijeg uticaja, neka nam bude dozvoljeno da, baš kao najbliži slovenski susedi bugarske organizacije Junaka, te kao i susedi bratskog bugarskog naroda, iznesemo ovde o tome svoje mišljenje.

Poznato je, da je razvoj bugarske telovežbačke organizacije Junaka kroz potpuno svojim putem, skoro u svemu neodvisno od sokolske misli i od sokolske organizacije. Bugarski Junaci bili su osnovani inicijativom bugarskog ministarstva prosvete god. 1895., i to po uzoru Švicarskih gimnasta i pod njihovim stručnim vodstvom. Do tada dakle očigledno je, da sokolski upliv u Bugarskoj nije bio ni toliko jak, da bi se uopće dalo misliti na kakav - takav sokolski razmah. Kasnije pak, kada su se Junaci počeli približavati slovenskom Sokolstvu, te kada su konačno god. 1908. čak i postali članom ovog potonjeg, sokolski upliv među njima počeo je postepeno da jača te su se u tom pogledu pokazali već i izvesni uspesi. Međutim ipak, kako vidimo, taj sokolski upliv nije bio toliko jak, da bi u celosti, izvana i iznutra, mogla da prevlada medju bugarskim Junacima sokolska misao i sokolski duh. Junaci su doduše učestvovali na mnogim većim sokolskim priredbama, ali, po našem mišljenju, ipak je u njihovom internom delovanju ostalo još uvek toliko nesokolskog upliva, da ih se nije moglo smatrati čistom sokolskom organizacijom. To se je uostalom još naročito osetilo nakon svetskog rata, kada po obnovljenju Saveza slovenskog Sokolstva Bugari nisu prijavili svoj pristup u Savez SS već su to oklevali, a što se nažalost zaувuklo radi izvesnih razloga inkoncilijskih i do dana današnjeg.

Kao što na jednoj strani priznajemo da su bugarski Junaci telovežbačka organizacija, na drugoj strani opet moramo da konstatujemo da nisu sokolska, iako delomično vežbaju po Tirševom telovežbačkom sokolskom sistemu. Po Tirševom sistemu samo oni su vidimo na izvesnoj sokolskoj orijentaciji, dok po mnogočem drugom njihov razvoj i njihovo delovanje ne ide uporedo sa sokolskim. Možda je i potrebno, da za ovu drugu etapu proteče izvestan period vremena, ali kad bi bilo čvrste i odlučne volje i to bi se, nema sumnje, uskorilo i u bugarskoj organizaciji Junaka zavladao bi sokolski duh u potpunom smislu reči. Kad bi bugarski Junaci odlučili da svoj program na ugozu i po-dizanju bugarskog naroda izvadaju u sokolskom duhu, resili bi se i svih onih predrasuda, koje ih sada u izvesnoj meri dele od ostale slovenske braće, a to bi ujedno i značilo da je nastupilo vreme, koje bugarske Junake više u faktu ne bi ničim rastavljalo od slovenskog Sokolstva; time bi se ujedno premostilo i sve formalne prepreke, te bi stupanje bugarskih Junaka u bratsku slovensku zajednicu, u Savez slovenskog Sokolstva, bio već gotov čin.

Ovde ćemo, nadalje, učiniti i još neke napomene, koje su sa sokolskog gledišta od eminentne važnosti. Sokolska naime organizacija mora da ima u prvom redu mogućnosti da se razvija i da deluje u svojoj zemlji potpuno neodvisno od bilo kojih upriva, dolaži li oni ma s koje strane. Tih upriva ustalom vidimo doduše u svim zemljama, a koji se manifestuju u najrazličitijim oblicima, smerovima i tendencijama, bilo u većoj ili manjoj meri. Tako i u slovenskim, svojim pojedinim nacionalnim zemljama, i Sokolstvu se

baš često ne otvara gladak i lak put, te i ono u svom delovanju mora da ga više puta krči mučno i teško, othrvavajući se s najvećom samozatajom, ustrajnošću i odlučnošću mnogim velikim kušnjama, imajući uvek i samo pred očima svoje veliko poslanstvo za svoj narod, svoju zemlju i Slovenstvo. Jer nepobitna je istina, da su bez potpunog neodvisnog delovanja, bez prave slobode, Sokolstvu i sokolskoj misli sapeta krija; stoga se Sokolstvo uvek i borilo i boriće se protiv svakog zarobljivanja tela, duha i misli. Ono u svome delovanju mora da se ravna jedino po diktatu svojih utvrđenih i prokušanih načela, koja ga upućuju i koja mu nalaže da radi na korist svjeće nacionalne, kao i opšte slovenske zajednice. Sokolska načela pak nikoga ne mogu nikada dovesti u bilo kakvu sumnju glede dužnosti, koje je svaki sledbenik sokolske misli dužan da vrši prema svojoj državi, svome narodu i svemu Slovenstvu, jer su te dužnosti najjasnije izražene baš u sokolskim načelima i one su ujedno i najsvetije i najveće sokolske dužnosti.

Također i tvrdnja, da reč „Sokol“ na bugarskom jeziku znači samo sokopćicu, ne može zastalno da bude ozbiljan argumenat protiv prihvatanja sokolskog naziva. I kod Čehoslovaka, Poljska i Rusi reč „Sokol“ u svom pravotnom značenju također ima smisao soko-pćice. I kad je u Pragu bilo osnovano prvo sokolsko društvo, te kada je na predlog prof. Tonera za naziv ovoga društva bila uzeta baš reč „Sokol“, htelo se je time samo simbolički istaknuti onaj veliki program i veliku misiju, koju Sokolstvo ima da vitezski izvrši u narodu. A kako je baš ono, što je narodu bilo najlepšega i najkrasnijega, čojskoga, narodna jugoslovenska pesma to očišila u ptici-sokolu, kao simbol najvećih narodnih odlika i vrlina, to je baš i Sokolstvo, koje i samoteži da u narodu razvije sve te u narodnoj pesmi opevane odlike i vrline, simbolizovane u soko-pćici, smatralo taj simbol najlepšim i najdavnijim da njime okrsti svoju narodnu organizaciju. I kao što ni Česi, ni Poljaci ni Rusi, pa ni ostali Sloveni, nisu imali ništa protiv tog naziva za Tirševu organizaciju, te iako u njihovom jeziku taj naziv nema onog značenja kao na pr. kod Jugoslavena, onda smo mišljenja, da ni za braću Bugare ne može biti u tom pogledu nikakve zapreke da i oni prime ono što su primili i sva ostala slovenska braće. Niko međutim i ne traži od bugarskih Junaka da bi se odrekli svoga imena, ali ni s druge strane neće također ništa izgubiti ako svojoj organizaciji dudu na pr. naziv „Bugarski sokolski savez Junak“ ili tome slično. Tu se naime radi, da pored unutrašnjeg sokolskog duha, koji mora da prožima svu bugarsku organizaciju Junak, bude sokolsko ime i sokolski značaj organizacije istaknut i oličen i vanjskim načinom.

Naša je velika želja da bi se na jednom od prvih kongresa bugarskih Junaka sva ta pitanja, koja sada ometaju pristup Junaka u Savez SS, rešila u duhu svosedobno istaknutih želja Saveza slovenskog Sokolstva. A iskrenom voljom i željom, bude li potrebno, može da se dode i do izvesnog medusobnog kompromisa, naravno, koji samone bi bio na uštrb sokolske misli i koji bi imao cilj da zaista pospeši rešenje ovog pitanja na obstrano bratsko zadovoljstvo i opću korist slovenskog Sokolstva. Promena naziva od strane bugarskih Junaka, odnosno prihvatanje sokolske oznake u naslovu organizacije expressis verbis ne smre da bude diktovana samo radi puke jedinstvene vanjske oznake svih slovenskih telovežbačkih organizacija, koje svoj rad temelje na Tiršu, već ta promena mora da bude samo vanjski izraz istinskih unutrašnjih sokolskih motiva. Ako su Junaci u istini pripravljeni da deluju medju svojim narodom u duhu osnivača Sokolstva Tirša, onda se moraju odlučiti i za provadjanje njegovog celokupnog programa, a ne samo za onaj deo, koji se odnosi na telesni ugoj. U protivnom svrha bi bila samo napola postignuta. Zato je potrebno da prihvate također i moralnu stranu sokolskog vaspitanja i u celini sve ono, što provode i ostale slovenske sokolske organizacije. To od njih zahteva i duh sadanjeg vremena. Time će uj-

dno nastupiti sama po sebi također i težnja za što užom kolaboracijom prema vani i prema unutra s ostatim slovenskim Sokolima, jer bio bi paradox, kad bi ta organizacija s istim težnjama, smerovima i ciljem nosila kakvo drugo ime od onoga koje imaju sve ostale organizacije s istim programom. Zato je i naše mišljenje da bi sokolsko ime za Junaka značilo novi, sveži, slovenski pokret, kome ne bi mogli da prigovore ni najstroži čuvari tradicija. Tradicije inače poštivamo i moramo biti ponosni na nje, ali pred sobom imamo sadašnjost, koja je sva-kako jača od prelosti i prema njoj moramo da udešavamo svoj život i rad, da bi obezbiedili lepu surašnjicu — budućnost. Neka i ona izreka »Samo Sokolstvo Slovene spašava« bude izrekom i devizom za Junake i za ceo bratski bugarski narod.

Svojedobno, kad je ovo pitanje bilo iznešeno na tapet u samim redovima bugarskih Junaka, videli smo, da je stvarno već tada postojala jaka struka, koja je zagovarala izjednačenje s ostatim slovenskim Sokolstvom i pre-takanje Junaka u Sokole. Polovica bugarskih župa Junaka tada je glasovana za sokolsko ime, a polovica je bila protiv toga. Verujemo, da su tada bile i druge prilike, možda mnogo drugačije nego sada, kada su po općem shvatanju krenule daleko na bolje, pogotovo u odnosima medju bratskim narodom bugarskim i jugoslovenskim.

Kad bi se bugarski Junaci definitično oslonili na sveslovensku sokolsku organizaciju, bilo bi to za nje zadata blagotvorno. Ne samo da bi onda bugarska organizacija Junak kao celina imala silno uporište u celom slovenskom Sokolstvu, već bi to bilo od velike koristi i za pojedine bugarske župe i njihova društva, a čime bi i sam napredak bugarskih jedinica bio potpuno osiguran i omogućen u mnogo bržem tempu. Poznato nam je iz mnogih izveštaja Junaka, da moraju da se bore s velikim teškoćama, naročito oko provadjanja svog telesnouzgojnog programa. Nemaju mnogo vežbaonica ni vežbališta, pa ni dovoljnog kadra u istinu dobrih prednjaka i vodnika. Što znači taj nedostatak nije potreban, nego opširnije razlagati. Organizacija pak, koja baš oskudeva u tome pogledu i na tim sredstvima, nikako ne može da vrši kakvog jačeg upliva na vodstvo i provadjanje telesnog uzgoja u državi. Zato su bugarski Junaci i bili u pogledu provadjanja telesnog uzgojnog rada u narodu zapostavljeni pred ostalim raznim sportskim udruženjima, koja su radi pasivnosti Junaka zadržala sebe stvore kod merodavnih krugova bolju poziciju. Kad bi međutim za Junacima stajalo sve slovensko Sokolstvo kao jedan front, njihov položaj na svaki način bio bi daleko potpuniji i omogućio bi im široko polje rada u narodu u svakom pogledu.

Moramo ovde pripomenuti i činjenicu, da bugarska organizacija Junak još ni danas nema tesnih veza s kakvom telovežbačkom organizacijom, bilo slovenskom ili nešlovenskom. Sve ono što se govori o vezama sa Švicarijama, kao i nastojanja da bi došli do jačih veza i s Italijanima, samo su nastojanja iz puke nužde, kojima su se Junaci moralni da služe radi svoje izolacije prema celokupnom Slovenstvu. O vezama na pr. sa našim jugoslovenskim Sokolstvom, kako do sada stvari stoje, one, nažalost nikako ne postoje, a i saradnja s češkoslovačkim, poljskim i ruskim Sokolstvom također nije onakva, kako bi to bilo poželjno i korisno. Pa iako im je bilo teško da stupe u vezu s jugoslovenskim Sokolstvom, nisu trebali da propuste prilike da to učine bar s ostatim slovenskim Sokolstvom, čime bi samo bili postepeno stvorili mogućnost da kasnije stupe u vezu sa svim. Bilo je da dosta odeljenja društva, i kroz sve ove propuste godine bili bi se našli brojni bari i saradnja s češkoslovačkim, poljskim i ruskim Sokolstvom također nije onakva, kako bi to bilo poželjno i korisno. Pa iako im je bilo teško da stupe u vezu s jugoslovenskim Sokolstvom, nisu trebali da propuste prilike da to učine bar s ostatim slovenskim Sokolstvom, čime bi samo bili postepeno stvorili mogućnost da kasnije stupe u vezu sa svim. Bilo je da dosta odeljenja društva, i kroz sve ove propuste godine bili bi se našli brojni bari i saradnja s češkoslovačkim, poljskim i ruskim Sokolstvom također nije onakva, kako bi to bilo poželjno i korisno. Pa iako im je bilo teško da stupe u vezu s jugoslovenskim Sokolstvom, nisu trebali da propuste prilike da to učine bar s ostatim slovenskim Sokolstvom, čime bi samo bili postepeno stvorili mogućnost da kasnije stupe u vezu sa svim. Bilo je da dosta odeljenja društva, i kroz sve ove propuste godine bili bi se našli brojni bari i saradnja s češkoslovačkim, poljskim i ruskim Sokolstvom također nije onakva, kako bi to bilo poželjno i korisno. Pa iako im je bilo teško da stupe u vezu s jugoslovenskim Sokolstvom, nisu trebali da propuste prilike da to učine bar s ostatim slovenskim Sokolstvom, čime bi samo bili postepeno stvorili mogućnost da kasnije stupe u vezu sa svim. Bilo je da dosta odeljenja društva, i kroz sve ove propuste godine bili bi se našli brojni bari i saradnja s češkoslovačkim, poljskim i ruskim Sokolstvom također nije onakva, kako bi to bilo poželjno i korisno. Pa iako im je bilo teško da stupe u vezu s jugoslovenskim Sokolstvom, nisu trebali da propuste prilike da to učine bar s ostatim slovenskim Sokolstvom, čime bi samo bili postepeno stvorili mogućnost da kasnije stupe u vezu sa svim. Bilo je da dosta odeljenja društva, i kroz sve ove propuste godine bili bi se našli brojni bari i saradnja s češkoslovačkim, poljskim i ruskim Sokolstvom također nije onakva, kako bi to bilo poželjno i korisno. Pa iako im je bilo teško da stupe u vezu s jugoslovenskim Sokolstvom, nisu trebali da propuste prilike da to učine bar s ostatim slovenskim Sokolstvom, čime bi samo bili postepeno stvorili mogućnost da kasnije stupe u vezu sa svim. Bilo je da dosta odeljenja društva, i kroz sve ove propuste godine bili bi se našli brojni bari i saradnja s češkoslovačkim, poljskim i ruskim Sokolstvom također nije onakva, kako bi to bilo poželjno i korisno. Pa iako im je bilo teško da stupe u vezu s jugoslovenskim Sokolstvom, nisu trebali da propuste prilike da to učine bar s ostatim slovenskim Sokolstvom, čime bi samo bili postepeno stvorili mogućnost da kasnije stupe u vezu sa svim. Bilo je da dosta odeljenja društva, i kroz sve ove propuste godine bili bi se našli brojni bari i saradnja s češkoslovačkim, poljskim i ruskim Sokolstvom također nije onakva, kako bi to bilo poželjno i korisno. Pa iako im je bilo teško da stupe u vezu s jugoslovenskim Sokolstvom, nisu trebali da propuste prilike da to učine bar s ostatim slovenskim Sokolstvom, čime bi samo bili postepeno stvorili mogućnost da kasnije stupe u vezu sa svim. Bilo je da dosta odeljenja društva, i kroz sve ove propuste godine bili bi se našli brojni bari i saradnja s češkoslovačkim, poljskim i ruskim Sokolstvom također nije onakva, kako bi to bilo poželjno i korisno. Pa iako im je bilo teško da stupe u vezu s jugoslovenskim Sokolstvom, nisu trebali da propuste prilike da to učine bar s ostatim slovenskim Sokolstvom, čime bi samo bili postepeno stvorili mogućnost da kasnije stupe u vezu sa svim. Bilo je da dosta odeljenja društva, i kroz sve ove propuste godine bili bi se našli brojni bari i saradnja s češkoslovačkim, poljskim i ruskim Sokolstvom također nije onakva, kako bi to bilo poželjno i korisno. Pa iako im je bilo teško da stupe u vezu s jugoslovenskim Sokolstvom, nisu trebali da propuste prilike da to učine bar s ostatim slovenskim Sokolstvom, čime bi samo bili postepeno stvorili mogućnost da kasnije stupe u vezu sa svim. Bilo je da dosta odeljenja društva, i kroz sve ove propuste godine bili bi se našli brojni bari i saradnja s češkoslovačkim, poljskim i ruskim Sokolstvom također nije onakva, kako bi to bilo poželjno i korisno. Pa iako im je bilo teško da stupe u vezu s jugoslovenskim Sokolstvom, nisu trebali da propuste prilike da to učine bar s ostatim slovenskim Sokolstvom, čime bi samo bili postepeno stvorili mogućnost da kasnije stupe u vezu sa svim. Bilo je da dosta odeljenja društva, i kroz sve ove propuste godine bili bi se našli brojni bari i saradnja s češkoslovačkim, poljskim i ruskim Sokolstvom također nije onakva, kako bi to bilo poželjno i korisno. Pa iako im je bilo teško da stupe u vezu s jugoslovenskim Sokolstvom, nisu trebali da propuste prilike da to učine bar s ostatim slovenskim Sokolstvom, čime bi samo bili postepeno stvorili mogućnost da kasnije stupe u vezu sa svim. Bilo je da dosta odeljenja društva, i kroz sve ove propuste godine bili bi se našli brojni bari i saradnja s češkoslovačkim, poljskim i ruskim Sokolstvom također nije onakva, kako bi to bilo poželjno i korisno. Pa iako im je bilo teško da stupe u vezu s jugoslovenskim Sokolstvom, nisu trebali da propuste prilike da to učine bar s ostatim slovenskim Sokolstvom, čime bi samo bili postepeno stvorili mogućnost da kasnije stupe u vezu sa svim. Bilo je da dosta odeljenja društva, i kroz sve ove propuste godine bili bi se našli brojni bari i saradnja s češkoslovačkim, poljskim i ruskim Sokolstvom također nije onakva, kako bi to bilo poželjno i korisno. Pa iako im je bilo teško da stupe u vezu s jugoslovenskim Sokolstvom, nisu trebali da propuste prilike da to učine bar s ostatim slovenskim Sokolstvom, čime bi samo bili postepeno stvorili mogućnost da kasnije stupe u vezu sa svim. Bilo je da dosta odeljenja društva, i kroz sve ove propuste godine bili bi se našli brojni bari i saradnja s češkoslovačkim, poljskim i ruskim Sokolstvom također nije onakva, kako bi to bilo poželjno i korisno. Pa iako im je bilo teško da stupe u vezu s jugoslovenskim Sokolstvom, nisu trebali da propuste prilike da to učine bar s ostatim slovenskim Sokolstvom, čime bi samo bili postepeno stvorili mogućnost da kasnije stupe u vezu sa svim. Bilo je da dosta odeljenja društva, i kroz sve ove propuste godine bili bi se našli brojni bari i saradnja s češkoslovačkim, poljskim i ruskim Sokolstvom također nije onakva, kako bi to bilo poželjno i korisno. Pa iako im je bilo teško da stupe u vezu s jugoslovenskim Sokolstvom, nisu trebali da propuste prilike da to učine bar s ostatim slovenskim Sokolstvom, čime bi samo bili postepeno stvorili mogućnost da kasnije stupe u vezu sa svim. Bilo

SLOVENSKO SOKOLSTVO

Nekoliko rezultata takmičenja s Tirševih igara u Pragu

S Tirševih igara u Pragu, o kojima smo već pisali, i u kojima su zajednički učestvovali sokolski i sportski takmičari, donašamo sada i nekoliko značajnih rezultata, koji bi mogli zanimati i naše čitace. Između velikog broja učesnika sa sokolskima i sa sportskim stranama nekoliko njih postiglo je upravo odlične rezultate, koji će neosporno uticati da se i na drugim Tirševim igrama naredne godine nade još veći i izabraniji broj takmičara.

Zenske su se takmičile u različitim granama like atletike, pa je tako u trčanju na 100 m za žene postignut lep uspeh u vremenu od 13 1/2 sek. Stafeta na 400 m protreća je tu prugu u 54 sek., a trčanje ženskih preko zapreka na 80 m izvršeno je u vremenu od 13 8 sek. Od muških takmičara pri trčanju na 100 m prvi je protrećao tu prugu u vremenu od 10 9 sek., prugu na 200 m najbrže je protrećana u 23 6 sek., na 400 m u vremenu od 51 6 sek., a na 800 m najbolje postignuto vreme iznosilo je 2 min. i 1/5 sek. Trčalo se je takoder i na 1500 m pri čemu je najbolje vreme iznosilo 4 min. 9 sek. i 1/5 sek. Pri takmičenju u trčanju na velike pruge, kao na pr. na daljinu od 5 km. postignuto je najbolje vreme od 15 min. i 41 sek., na 10 km pak vreme od 33 min. 41 sek i 1/5 sek. Od muških stafeta najbolji uspeh postigla je ona na 100 m × 4, naime za 44 2 sek., na 4 × 400 m u 3 min. 31 sek. i 1/5. Muški su takmičili takoder i u trčanju preko zapreka, pa najbolji uspeh u tome pokazuje vreme od 15 8 sek. na 110 m, a na 200 m pak 27 sek.

Vojnici su takmičili u stafeti strelicačkih desetina s lakostrojnom puškom, nadalje u stafeti s teškom strojnom puškom, u natezanju konopa i t.d. U skokovima žena u vis najbolji rezultat iznosi 146 cm, a u skokovima u daljini 482 cm; muški su postigli najbolju visinu od 185 cm, a skok u daljinu iznosi 167 cm, dok je pri trošku ukupno bio postignut rezultat od 13 m i 38 cm. Zanimljivo je bilo takmičenje u skoku u vis s palicom, pri čemu je najbolji rezultat iznosi 350 cm. Pri raznim bacanjima postigle su takmičarke ove rezultate: u bacaju liopte hvaljajkom 2981 m, kopljima 31'42 m, diska 32'43 m i kugle 10'76 m. Rezultati pak muških takmičara tim granama ovi su: bacanje kopljima 55'99 m, diska 41'69 m, kugle 14'35 m i kladiva 42'44 m.

Pored ovih navedenih takmičarskih grana spominjemo takoder i takmičenja u pešačenju na 10 km za žene i na 20 km za muške, pri čemu su žene postigle rezultat od 1 sata, 1 min i 2 sek, dok je kod muških rezultat od 1 sata 53 min. i 15 sek. Takmičilo se takoder i na biciklima i to iz Praga u rodno mesto Tirša Dječin i natrag, što iznosi svega 225 km; ovu prugu takmičari su provozili u 7 sati, 24 min. i 25/10 sek., kao najbolje vreme.

III ženska sokolska međugradska takmičenja Prag — Brno

Kao i pre dve godine, takoder i ove omerile su svoje snage u lakoj atletici najbolje sokolske takmičarke Praga, Brna i Bratislave. Ove godine bilo je to takmičenje održano na ravni Letne nad Pragom, i to u nedelju 1. o.m., uz prilično slabo učešće. U svemu takmičilo je 17 takmičarki iz spomenutih mesta, i to: u trčanju na 100 m, u bacanju kugle, u skoku u vis, u bacanju kopljja i u skoku u dalj. Pri tome bili su postignuti sledeći najbolji rezultati: u trčanju na 100 m prva je s. Halupova iz Brna, koja je tu prugu protrećala u 13 sek.; najbolji rezultat u bacanju kugle postigla je s. Vítmerova iz Praga, u skoku u vis s. Halupova iz Brna, skočivši 142 cm; ona je takoder postigla prvo mesto i u bacanju kopljja, postigavši rezultat od 21'97 m, dok je u skoku u dalj pobedila s. Mezinkova iz Brna s rezultatom od 482 cm. Tako je prvo mesto u ovim takmičenjima opet postiglo Brno sa 702 točke, drugo Prag s 631 točkom i treće Bratislava. Između pojedinih priva je bila s. Halupova s' 218 točaka, druga s. Mezinkova sa 187 točaka, obe iz Brna, a treća s. Hajkova iz Praga sa 178 točaka. Na koncu bilo je takoder i takmičenje stafeta 4 × 400 m, pri čemu su opet pobedile sestre iz Brna postigavši najbolji rezultat od 54'3 sek.

Izbor češkoslovačke vrste za Bazel

Uzorna vrsta češkoslovačkog Sokolstva, koja će dne 14. o.m. nastupiti kao predstavnica Sokolstva na velikoj gimnastičkoj večernjoj produkciji švicarskih gimnasta u Bazelu, već je definitivno sastavljena. Ovu vrstu vodiće načelnik ČOS br. dr. Klinger, a smanu vrstu sačinjavaju sledeća braća: Hudec, Gajdoš, Veseli, Novotni, Braž-

i a Zeleni, koji su se najbolje istakli na izbirnom takmičenju, održanom dne 16. septembra prilikom Tirševih igara u Pragu. Radi bolesti s vrstom neće moći da podu dva izvrsna takmičara braća Lefler i Baroh.

Razne vesti iz češkoslovačkog Sokolstva

Naredne godine održaće se, kako smo već to izvestili, međunarodna telovežbačka takmičenja u Budimpešti, kojima će učestovati takoder i češkoslovačko Sokolstvo. Svesno svoje odgovornosti, što ima da brani sokolsko prvenstvo pred međunarodnim gimnastičkim forumom, načelnštvo ČOS odludio je, da će se od sada svakoga utorka na veče u Tirševom domu održavati posebni vežbački časovi za svu onu braću, koja dolaze u obzir za sastav takmičarske vrste. Vodstvo ove telovežbe povereno je poznatom bivšem međunarodnom takmičaru i privaku ČOS br. Josipu Čadi, podnačelniku Praškoga Sokola.

U nedelju 1. o.m. bila je svečano otvorena nova sokolana praškog Sokolskog društva na Višegradi, pri čemu je praško Sokolstvo učestvovalo u impozantnom broju. Svečani govor pri otvorenju održao je potstarosta ČOS br. Josip Truhlarž.

Praško Sokolstvo prirediće na Letnici, gde su se pre održavali svesokolski sletovi, svoja zajednička takmičenja i proste vežbe. Tim takmičenjima učestvujuće priпадnici svih petrovačkih župa: Belogorske, Praške, Srednjoečke, Jungmanove i Barakovke. Takmičiće se u svim granama like atletike.

U toku ovoga meseca održaće se po svim češkoslovačkim sokolskim društvinama ponovna takmičenja članica i naraštajki. Prema postignutim rezultatima uvrstite se pojedine vežbačice u jednu od pet skupina, koliko ih je predviđeno za članice, odnosno u jednu od četiri, koliko ih je predviđeno za naraštajke. Za mušku odjeljenja, međutim, ovaj način razvrstavanja vežbača prema njihovim sposobnostima još nije proveden.

U vlastilom domu nakon 43 godine reda

Sokolsko društvo na Višegradi, VI praškom gradskom okružju, ove godine sagradilo je svoju vlastitu vežbaonicu, koju će ovih dana svečano otvoriti. Zgrada, koja je podignuta po najmodernejim zahtevima, stoji uz obalu Vltave, tik pod starodrevnim Višegradom. Nacrt za vežbaonicu izradio je arh. Rot, a sama zgrada stajala je nešto preko 1,250,000 Kč. Do sada je Višegradski Soko, koji broji oko 1300 članova i članica, 60 naraštajaca i 70 naraštajki te oko 500 sokolske dece, delovao u maloj školskoj vežbaonici, pa mu je tek sada, nakon punih 43 godine rada, uspelo da podigne svoj vlastiti dom, u kome ima prostorne vežbaonice i lepo letnje vežbalište. Iz ovoga društva izlazi je i bivši načelnik ČOS br. Agaton Heler i njegov prenaro umrli rođeni brat dr. Karel Heler, bivši potstarosta ČOS.

Načelna izjava Jugoslovenske sokolske župe na Pacifiku

Septembarski broj Sokola, glasnika JSS u Americi, donosi sledeću izjavu Jugoslovenske sokolske župe na Pacifiku, a koja je, kao što se to u listu ističe, i sastavni deo župskih pravila.

Izjava glasi:

„Jugoslavenska sokolska župa na Pacifiku ima za svoju svrhu telesni, duševni i moralni uzgoj Jugoslovena na pacifičkoj obali, a napose onih Jugoslovena, koji su rođeni na ovom tlu. Ova se župa nalazi u potpunom skladu sa bitnim idejama starokrakog Sokola, ali u isto vreme uviđa, da su prilike u ovom zemlji drukčije nego u staroj domovini i prema tome shvaća potrebu drukčijeg postupka pri vrišenju sokolskog zadaće. Po mogućnosti, župa će podržavati srdačne veze sa Sokolstvom u Jugoslaviji, ali ne kao sastavni deo istog. Ova je župa jedno nezavisno sokolsko telo; saradivanja radi, ona će u svim zgodama biti sprema doći u bliži saobraćaj sa srpskim jugoslovenskim sokolskim organizacijama u Americi, kao i u domovini, ali nikada ne smje izgubiti svoju samostalnost.“

Sa svim tim, da je ova župa jedna jugoslovenska ustanova u Americi, koja se bavi rešavanjem problema jugoslovenskog naroda na pacifičkoj obali, i premda se aktivno ne pača u politiku stare domovine, ona ipak pažljivo prati borbu braće Jugoslovena na drugoj strani oceana za jednu jugoslovensku državu, u kojoj će vladati politička, ekonomika i socijalna pravica, i pri ovoj borbi ona je uvek spremna podržati i dati im svoju moralnu pomoć.

Poput ptice sokola, čije ime nosi, ova župa neće se nikad spustiti u mo-

vare tesnogrudnih predrasuda i neće nikada ni s kim upustiti se u bilo kakve verske ili stranačke sporove. Ova župa je progresivna organizacija, u kojoj će svaki kulturni pokret i svaki drugi pokret, koji ima za cilj oslobođenje ljudskog roda od starih predrašuda i starih nepravda naći oduševljenu potporu.

Vrata ove župe i njezinih granama su otvorena svakom čestitom Jugoslovenu i Jugoslovenku kao i drugim Slovenima bez razlike staleža, zvanja, verskih, političkih i ekonomskih nazora. I na temelju gore navedenih principa ova župa pozivlje sve Jugoslovene i ostale Slovene diljem pacificke obale da stupaju u njezine redove. Zdravok!

Smrt dvaju dobrih Sokola u Americi

Nedavno smo izvestili, da je za starost novog Jugoslovenskog sokolskog Saveza u Americi bio izabran br. Vinko Slamar, starešina Jugoslovenske sokolske župe u Čikagu i starešina Hrvatskog Sokola u Čikagu. Pred kratkim, međutim, izvešteni smo, da je br. Vinko Slamar umro dne 7 avgusta o.g. Njegova smrt proizvela je medju ostalim američkim jugoslovenskim kulturnim organizacijama veliku žalost, jer je pok. br. Slamar bio odličan Soko, te veran, dobar član i požrtvovan saradnik i u svim ostalim jugoslovenskim društvinama u Americi. Njegovi zemni ostanci bili su pokopani na češkoslovačkom groblju u Čikagu užesče vrlo velikog broja naših tamošnjih iseljenika, Sokolstva i predstavnika ostalih jugoslovenskih društava.

Malo za pok. br. Slamarom umro je u Čikagu i drugi jedan opće poznati sokolski radnik, br. Antun Gazdić, koji je 1908 god. uzeo najživljeg učešće u osnivanju Hrvatskog Sokola u Čikagu, i kome je prve tri godine bio takoder i starostom. Brat Gazdić umro je nasilnom smrću, ustreljen od dvojice crnaca, koji su ga hteli orobiti.

Obojici pok. braće neka je večnaja pamjam!

Omladina u američkim sokolskim redovima

Poslednji broj „Sokola“, glasnika Jugoslovenskog sokolskog saveza Amerike, donosi nekoliko članaka informativega karaktera na engleskom jeziku, u kojima se razlaže mlademu članstvu JSS, a koje slabije vlasti srpsko-hrvatskim, značaj sokolske misli i sokolskog delovanja za slovenski narod. Iz toga moramo zaključiti, da je u američkim sokolskim redovima takoder mnogo omladine, kojoj se kroz savezno glasilo želi da pruži na engleskom, kao njima dostupnjem jeziku od srpsko-hrvatskoga, uzgojno sokolsko štivo.

Što ćemo sve videti na sletu SSS u Varšavi

Na poslednjoj sednici načelnštva Saveza slovenskog Sokolstva među ostalim raspravljalo se je takoder i o nastupu svoga slovenskog Sokolstva na sletu u Varšavi. U tom pogledu bilo je zaključeno, da će svi članovi i sve članice svih slovenskih sokolskih saveza nastupiti s jedinstvenim prostim vežbama, nadalje će se održati skupna takmičenja, i to obiju članskih kategorija, a zatim takmičenje vrsta u stafetama i na koncu dolazi svečana povorka. Načelnštvo Saveza SSS teži, međutim, i za tim, da bi se slet isto tako otvorio zajednički, kako bi se time manifestovalo slovensko sokolsko jedinstvo. Po mogućnosti prirediće se takoder i takmičenja za slovensko prvenstvo, kao i smučarska takmičenja, koja se imala održati 1934 godine u Zakopanima, gde će u isto vreme imati svoja smučarska takmičenja i poljsko Sokolstvo. Za to, međutim, čeka se još na pristanak poljskog Sokolstva. Možda će biti moguće da se svake godine već pre varšavskog sleta prirede i u zajednička takmičenja u igrama i u lakoj atletici, a što bi na svaki način, u tehničkom pogledu, još približilo takmičare, kao i ostalo članstvo Saveza slovenskog Sokolstva.

U tri godine nastojali su Savezni prosvetni odbor i uredništvo „Sokolske prosvete“ da ostvare program. Mnogo je već postignuto, a mnogo još ima da se učini. Da bi se postavljeni program u celosti ostvario i da bi sokolski prosvetni rad ušao u ceo sokolski život, potrebno je stalno izveštavati o sokolskom prosvetnom radu i o sokolskom duhovnom životu, ali je potrebna i stalna propaganda. „Sokolska prosveta“ treba da postane ogledalo sokolskog prosvetnog rada.

Tri godine nastojali su Savezni prosvetni odbor i uredništvo „Sokolske prosvete“ da ostvare program. Mnogo je već postignuto, a mnogo još ima da se učini. Da bi se postavljeni program u celosti ostvario i da bi sokolski prosvetni rad ušao u ceo sokolski život, potrebno je stalno izveštavati o sokolskom prosvetnom radu i o sokolskom duhovnom životu, ali je potrebna i stalna propaganda. „Sokolska prosveta“ treba da postane ogledalo sokolskog prosvetnog rada.

Prema tome rešenju bezuslovno su dužni preplatiti se na „Sokolsku prosvetu“:

sve sokolske jedinice: župe, društva i čete;

svi prosvetari: župski, društveni i četni;

polovina članova društvenih prosvetnih odbora.

Ovo rešenje je obavezno za jedinice i za svu braću i sestre na koje se odnosi. Dužnost je braće prosvetara i izvestilaca za sokolsku štampu da se to rešenje u celosti sproveđe.

Da bi se sve pripreme nesmetano mogle spremiti, pozivamo već sada braću i sestre da odmah po dostavljanju im čeku poštuju godišnju preplatu od 20 (dvadeset) dinara. Ujedno ih pozivamo da nastoje, da se na „Sokolsku prosvetu“ preplatiti što više i onih članova, koji nisu obavezni. Istodobno s preplatom treba poslati i individualni spisak preplatnika s označkom njihove sokolske funkcije.

Sestre i braća treba da znaju, da od njihove akcije zavisi uspeh „Sokolske prosvete“. S pravom očekujemo savesnu i punu saradnju i zato se i nadamo punom uspunu.

Novi Sad, 2. oktobra 1933.

Zdravo!

Prosvetni odbor Saveza SKJ

Dr. Vladimir Belajčić, s.r., predsednik.

Franjo Malin, s.r., urednik.

(Nastavak sa 1 strane)

bez prosvetnih i administrativnih organa i bez okružnih financija, te kojima za njihovo delovanje novčana sredstva daje sama župa, ako ih ima, pa tada po svojoj volji i svome nadojenju.

U poslednje vreme vidimo također da se ojačava i naša prosveta, koja nastoji da takoder i ona svoj rad organizuje na sistemu okružja. Tu sada nastaje pitanje: ko je voda okružja? Da li tehničari ili prosvetari, odnosno, ko je onaj treći, koji će povezati u koordiniranu rad okružne tehničare i prosvetare, pa im dati time, i juridički, obeležje jednog potpunog, jedinstvenog tela, faktičnog okružja kao i potrebljana novčana sredstva za izvođenje tog koordiniranog rada? Osim toga, nameće se još i pitanje: ko da organizuje okružja? Da li društva ili župe, i ko da ih finansira?

ji je veličao herojstvo pokojnika i stavlja ih za svetao primer sokolske ljubavi i žrtvovanja za narod. U »Paramatniku osvoboženju«, koji će biti muzej češkoslovačke oslobođilačke borbe i koji stoji na vrhu Žižkova, preuzeo je kovčeg s ostacima heroja direktor ovog muzeja, general Rudolf Medek, poznati češki pisac priča i drama iz legionarskog života, koji je veliku žrtvu Švecu za narod prikazao u prekrasnoj drami »Pukovnik Švec«.

† Dr. Milorad Gođevac. U Beogradu umro je 21 prošlog meseca dr. Milorad Gođevac, lekar, poznat u celoj zemlji kao jedan od najodličnijih nacionalnih radnika. Pokojnik je bio prvi pokrećač i organizator četničke akcije u staroj i Južnoj Srbiji, te ima velikih zasluga, da je u tim krajevima bio paralizovan uticajem nesrpskih elemenata. Iako je morao ispočetka da se bori s nerazumevanjem te raznim oprekama, ipak nije klonuo, nego je ustrajao i dobri rezultati i velik razmah četništva pokazali su kasnije, da je u svom radu bio na pravom putu. U istoriji našeg naroda biće pored brojnih imena boraca za oslobođenje i ujedinjenje na časnom mestu i ime pokojnog dr. Gođevaca.

Broj stanovništva Jugoslavije. Krajem prošle godine centralni statistički zavod izradio je novu statistiku stanovništva naše države, prema kojoj Kraljevina Jugoslavija ima 14.300.000 stanovnika, dok ih je godine 1918 nakon ujedinjenja imala 11.600.000. Povećanje stanovništva iznosi dakle 2 miliona i 700 hiljada stanovnika. Grada-va ima Jugoslaviju po poslednjoj statistici 75 s ukupno skoro 2 milijona stanovnika. Preko 100.000 stanovnika imaju samo Beograd, Zagreb i Subotica.

80-godišnjica jugoslovenskog botaničara dr. A. Paulina. Sredinom septembra o. g. navršio je u punoj fizičkoj i duševnoj čistoti svoju 80-godišnjicu dr. Alfonz Paulin, poznati jugoslovenski botaničar, koji je vrlo uvažen i u inostranstvu, pa su se njegovog jubileja setili i mnogi strani, osobito nemacki i češki listovi. Završiviši gimnaziju Ljubljani, a univerzitet u Grazu, bio je dr. Paulin od godine 1880 do 1910 profesor na gimnaziji u Ljubljani. Godine 1886 preuzeo je mesto direktora botaničkog vrtta u Ljubljani, koji je potpuno preuredio i upotpunio. Za svoje zasluge na polju proučavanja flore u Slovenskoj imenovan je bio 1919 za počasnog člana Muzejskog društva, a od godine 1921 pa do 1931 kao honorarni profesor predavao je i na ljubljanskom univerzitetu

botaničku sistematiku. Napisao je oko 50 većih naučnih radova u raznim jezicima, čime je stekao glas i ugled i u evropskom svetu. Osobito su velike njegove zasluge za slovenačku terminologiju bilja, trava i cvetova, koju je uglavnom on stvorio.

70-godišnjica Matice Slovačke. U Turčanskom sv. Martinu (Slovačka) vrše se velike pripreme za što svečaniju proslavu 70-godišnjice Matice Slovačke. Proslava održaće se 25. novembra, a s njom će biti spojena i proslava 80-godišnjice jednog od glavnih saradnika i voditelja Matice, piscu i naučnika prof. dr. Josipa Škuljetića. Prema se i izdanju jubilarnog zbornika, u kome će se prikazati ogroman rad Matice Slovačke, jedine kulturne i nacionalne organizacije Slovaka pod mađarskom vladom, koja je izvela nacionalno budenje i preporod slovačkog naroda, a pored toga prikazate se i ogroman rad prof. dr. Škuljetića, kome će biti na svečanom zboru predana plaketa s njegovim likom, rad kipa Štefunka.

65-godišnjica češkog pesnika Jaroslava Kvapila. Ovih dana čitava češkoslovačka javnost setila se je 65-godišnjice rođenja pesnika i režisera Jaroslava Kvapila. Jubilarac bio je učenik i prijatelj velikog češkog pisca i pesnika Jaroslava Vrhljeka i već u mlađim godinama stekao je glas odličnog lirika. Ubrzo je zatim prešao na pisanje drama, što ga je dovelo u vezu s pozornicom, kojoj je ostao veran, postavši glavnim režiserom i dramatu-

torgom Narodnog pozorišta u Pragu. Velike su njegove zasluge za podignutje Narodnog pozorišta, na čiju je scenu uveo Šekspira i dela drugih velikih pisaca. Za vreme rata predirevijanjem nacionalnih i čeških istorijskih komada izvršio je veliko delo podizanja nacionalne svesti i otpora protiv Austrije. Kritika ga ubraja među najprezentativnije pojave češkog kulturnog života prvog četvrtstoljeća dvadesetog veka.

Lužičani slave 100-godišnjicu rođenja Mihajla Hornika. Dne 1. septembra o. g. po prvi put nakon promene reda u Nemačkoj sakupila se je u Serbskom domu u Budisušu nacionalna omladina Lužice da se bar skromnom svečanostu seti 100-godišnjice jednog od svojih velikih ljudi, nacionalnog buditelja Mihajla Hornika. Svečanost je otvorena pevanjem narodne himne, nakon čega je predsednik Saveza lužičkog studentstva održao predavanje o značenju Hornika za nacionalno budenje i preporod Lužicama. Mihajlo Hornik studirao je u Pragu i bio je kolega velikog češkog pesnika i pisca Nerude, s kojim ga je i kasnije vezalo iskreno prijateljstvo. M. Hornik je lužičkim literatima osnovao list, sam je imao pisao, izdavao knjige, a za katolički deo svog naroda osnovao je i politički list. Zajedno s Poljakom Bogoslavskim izdao je Istoriju lužičkih Srba, omogućio je i izdanje mnogih drugih naučnih knjiga o Lužici. Umro je godine 1894, ali je njegovo ime ostalo u svetloj uspomeni ne samo Lužicama, nego i ostalih slovenskih naroda.

IZ ŽUPA I DRUŠTAVA

Zupa Banja Luka

SOK. DRUŠTVO MASLOVARE

U nedelju 1. oktobra završen je u našem društvu večernji prednjački tečaj, koji je trajao od 3 do 10. uključivo 30. oktobra o. g. Tečaj je polazio 12 članova, koji su vrlo marljivo posećivali predavanja.

Predavanja su počimala u 16, a završavala u 20 sati.

Predavači su bili braća: S. Šjerikov, M. Obradović, K. Marenčić, N. Feter, I. Ključić i župski prednjački M. Volk, koji je bio voda ovoga tečaja.

Predavanja su bila iz 21 predmeta sa 80 sati ukupnog rada. Osim toga za vreme vežbe svaki tečajnik održao je po jedan nagovor pred vrtom. Na završku bila je kratka debata o nagovoru.

Na kraju tečaja održani su ispit, koji su pokazali dobre rezultate; nedovoljan uspeh su dobila samo dva člana, a celokupan rezultat bio je 70 bodova, što znači da je uspeh bio vrlo dobar.

U nedelju 1. oktobra tečajnici su posli na izlet u Teslić, gde su — zahvaljujući susretljivosti tamošnjeg gr.

III
Prezsednik javlja da je držat sa stanak članova uprave: gimnastičke družine, čitaonice i pevačke družine, i predstavnici svih triju družina saglasili su se u tome: da se g. Ministru finansija podnese molba da se ustupi plac njima na topičkom venu (vidi protokol prešlog trećeg sastanka). Da li uslovi, koliko će koje društvo uložiti i nabaviti novaca ostavljeni su docnjim pregovorima, pošto se podnese molba g. Ministru i dobije rešenje za to.

Održana je još jedna i poslednja sednica kao u sastanak 18 aprila 1882 god.

Bili su prisutni: Prezsednik dr. Vlada Đorđević, Antula, Sr. J. Stojković, Lj. Stojanović, P. Kiki, Živanović.

Zaključuje se:

I
Po pročitanju protokola IV sastanka; prezsednik javlja da je napisao pismo za g. Ministra finansija, da ustupi plac za građevinu gimnastike, čitaonice i pevačke družine, no još, veli, nije prezsednik pevačkog društva dospeo da odnese g. Ministru.

II
Blagajnik javlja, da je dobio pismo od dotičnog krojača iz Beča, o naručenim haljinama za gimnastiku, u kome molbi da mu se ostavi rok do polovine maja.

Uprava rešava: da blagajnik telegrafise članu družine Jov. Antuli, koji se u Beču nalazi, da navali na krojača da odelo napravi, a ako ima i gotovih da otkupi koji par i doneše sobom.

III
Sr. Stojković predlaže, da bi bilo dobro da se kontroliše vežbanja družine na gimnastički deli Delinske česme.

Uprava rešava da se svake sednice odredi od jedan do dva koji će jednom ili dvaput otići na ta vežbanja u toku dana do iduce sednica, kada će se uvev novi članovi za taj nadzor naimenovati.

IV
Prešlo se je na rešenje davno počinutog pitanja: kog dana i u koje vreme da se drže sednica upravine? pošto je dosadanje vreme u 9 čas — neudesen.

Uprava jednoglasno rešava: Da se skup od sad sastaje u 8 časova ujutro svake nedelje.

I tako je eto prošla druga godina postojanja gimnastičkog društva.

Bilans rada ovog drugog godišta dan je na trećoj rednoj glavnoj skupštini, koja je održana 17. oktobra 1882. g. u sali građanske kasine.

Predsedava: dr. Vlada Đorđević,

Sokolskog društva i direkciji tvornice — pregledali destilaciju drva, sokolski dom i banju Vručiću.

Istoga dana u večer, tečajnici, očevidno jako zadovoljni ovim izletom i susretljivošću braće iz Teslića, veselo pevajući vratili su se u Maslovare.

Odve u Sokolskom domu oprostio se br. Volk s kratkim govorom s tečajnicima, našto se je njemu, svim predavačima i tečajnicima zahvalio br. Šjerikov, pozvavši ujedno nove prednjače da budu apostoli sokolske misli.

Župa Beograd

SEDNICA ZBORA DRUŠTVENIH NAČELNIKA I NAČELNICA

U subotu 23. septembra održana je sednica zbora društvenih načelnika i načelnic Sokolske župe Beograd u prostorijama Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije. Na sednici se raspravljalo o budućem radu župe i o izboru vežbi za sledeću godinu. Glavni zaključci ove sednici su sledeći: I) Da se u ovog godišnja održe, u koliko budu dozvoljavala finansijska sredstva, ovi tečajevi: za vodnike naraštaja i dece, za društvene prednjače, župski prednjački, za vode sokolskih četa, ritmički, skijaški i s načelnicima društava.

II) Da se iduće godine održe sledeće utakmice: lakoatletske, plivačke i u odboci.

III) Za sledeću godinu uzete su vežbe koje su odredene za sletove u Sarajevo i Zagreb, a za decu je rešeno, da svako društvo može samo izabrati vežbe koje želi, jer se iduće godine neće održavati župski slet, niti okružni sletovi, već samo društveni javni časovi.

Na kraju sednice izvršen je definitivni izbor sudija i izvlačena je kocka, koja će društvo s kojim igратi na župskim utakmicama u odboci.

ZUPSKE UTAKMICE U ODBOJCI

U nedelju 24. septembra ujutru u 8 časova i 30 minuta otvorene su utakmice u odboci za prvenstvo Sokolske župe Beograd na teniskom igralištu u Zemunu pod vodstvom brata Slavka Polšaka, načelnika Sokolskog društva Zemun. Utakmice su se održavale po kup-sistemom. Rezultati su sledeći:

A. Članovi:

Prvo prednje: Šabac : Beograd matica 15:9, 10:15, 16:14; Šabac : Beograd II 16:14, 15:7; Beograd III : Stara Pazova 15:0, 15:8; Pančevo : Sremska Mitrovica 15:5, 15:4; Zemun : Beograd V 15:3, 15:12.

Druge prednje: Beograd I : Šabac 15:10, 17:15; Zemun : Pančevo 15:14, 15:12.

Polufinalne: Beograd I : Šabac 15:7, 16:14.

Finale: Beograd II : Šabac 15:5, 15:12.

Druge prednatecanje: Šabac : Beograd III 15:3, 17:15; Beograd I : Beograd VIII 15:5, 15:5; Beograd II : Stara Pazova 15:7, 15:8.

Polufinalne: Šabac : Beograd I 15:7, 15:9; Beograd II : Žemun 15:3, 15:2.

Finale: Šabac : Beograd II 11:15, 15:10, 15:13.

B. Članice:

Prednatecanje: Beograd II : Žemun 15:4, 15:2; Beograd I : Šabac 15:17, 15:13; Žemun : Šabac 15:7, 15:10.

Polufinalne: Beograd II : Žemun 15:5, 15:12.

Finale: Šabac : Beograd I 15:4, 15:12.

C. Starija braća:

Polufinalne: Beograd I : Šabac 15:8, 15:7; Beograd matica : Beograd VIII 15:12, 15:5.

Finale: Šabac : Beograd I 15:4, 15:12.

D. Muški naraštaj:

Prvo prednatecanje: Beograd I : Beograd matica 15:9, 10:15, 16:14; Šabac : Beograd II 16:14, 15:7; Beograd III : Stara Pazova 15:0, 15:8; Pančevo : Sremska Mitrovica 15:5, 15:4; Žemun : Beograd V 15:3, 15:12.

Druge prednatecanje: Beograd I : Šabac 15:10, 17:15; Žemun : Pančevo 15:15, 15:9.

Polufinalne: Beograd I : Šabac 15:7, 16:14.

Finale: Beograd I : Žemun 15:13, 15:12.

E. Ženski naraštaj:

Polufinalne: Pančevo : Beograd matica 15:8, 15:12.

Finale: Žemun : Pančevo 15:10, 13: 15, 15:12.

Utakmice su održane u potpunome redu. Pored Sokola bio je i veći broj posmatraoca od strane gradančica iz Beograda i Žemuna.

M. J.

SOKOLSKA ČETA VOGANJ

Sokolsko društvo Ruma preduzelo je korake, da se u našem selu osnuje sokolska četa. Najveće akciju sproveo je mladi zemljoradnik iz Vojnja brat Milenko Marković, dobar domaćin i funkcioner zemljoradničke zadruge. Ova akcija je potpuno uspela, te je četa osnovana i uprava župe ju je potvrdila. U upravu će izabrani su ljudi koji uživaju veliko poverenje u celoj selu. Mahom su ugledni i dobri domaćini. Za vežbanje zemljoradnici stavila je na raspolaženje zemljoradničku zadrugu svoju dvoranu, koja je duga 18, široka 6, a visoka 3 metara.

mo već danas slobodno reći, da je već sada, posle nepunih deset meseci rada, suma

Župa Bjelovar

SOKOLSKO DRUŠTVO SRPSKA
KAPELA

Sokolsko društvo u Srpskoj Kapele održalo je na dan 24. septembra svoju prvu javnu vežbu. Iako je bilo nešto vremena došlo su bratska društva iz Dubrave, Sv. Ivana Žabno, Sokolovača, Tkaleca i Čirkvene, a doslo je i doista naroda, prijatelja Sokolstva. — Prisutne je pozdravio društveni starešina brat G. Šamić i svoj pozdrav završio poklikom Nj. Vel. Kralju i Prestonosledniku Petru, što je bilo odustavljeni popraćeno s gromkim »Živilik!«

Iza toga je započeo program javne vežbe. Prvo su vežbala muška i ženska deca našeg društva, Iza dece vežbalo je pedeset vežbača župske vežbe sviju gospom spomenutim bratskim društva, a predvodio ih je načelnik brat E. Sabol, učitelj iz Dubrave. — S ljubljanskim vežbama nastupila je Dubrava, Sv. Ivan Žabno i Sokolac, a predvodio ih je okružni načelnik brat Stjepan Horvat. Naročiti interes potrudili su braća Sokoli, iz Tkaleca, koji su nastupili s posebnim vežbama uz poveanje »Pojmo pesmu u svojoj lepoj narodnoj nošnji. — Rekord odusvrljenja pobudila su braća Sokoli iz Dubrave i Sokolovača sa svojim petorkama, a isto tako s vežbama na spravama — ručama i preći.

Pose program samih vežbi održao je naš učitelj i prosvetar brat V. Šikić kratak, ali vrlo snažan i jezgovit sokolski nagovor, koji je bio namenjen u prvome redu samim vežbačima u komu ih poziva da budu uvek i na svakome mestu pravi Sokoli i da nadalje ustrajno nastave započeti rad. — Nakon toga nastala je zabava s plesom uz glazbu Dobrovoljnog vatrogasnog društva iz Dubrave.

Župa Celje

SOKOLSKO DRUŠTVO CELJE

Že dolga leta se je celjski Sokol boril, da si uredi letno telovadišče, ki bi odgovarjalo vsem tehničnim potrebam za sistematično telesno vzgojo. Vprašanje letnega telovadišča je postalo zopet aktualno. Ne samo to, danes stoji naš Sokol pred nepobitnim dejstvom, da je realizacija graditve letnega telovadišča tako nujna potreba, da bi bilo vsako odlaganje v kvar nacionalnega prestiža lokalnega življa. Zaradi tega je Sokol postavil poseben akcijski odbor, ki se bavi izkušnjo samo z delom zbiranja sredstev za gradnjo letnega telovadišča in

ima poleg tega neodložljivo skrb, da mora biti do spomladni letno telovadišče že dejstvo. Ta odbor je izdelal idejne načrte letnega telovadišča, ki predstavlja prav lične komplekse, tako za moške in ženske oddelke. Skratka načrti predvidevajo vse naprave modernih letnih telovadišč, poleg tega so ubikacije tako praktično urejene, da služijo za garderobe, telovadišča ob slabem vremenu in za paviljone ob raznih nastopih in sokolskih prireditvah. Tudi na poplavje je akcijski odbor misil in je s posebnimi napravami začrtao vsekakor zanesljiva zavarovanja kompleksov pred poškodbami.

Akcijski odbor celjskega Sokola apelira na vse brate in sestre, na vse starše sokolske mladine in na vso nacionalno javnost, da stopijo v vrste podpornikov tega pokreta. S tem ne bo ustrezeno samo naši mladini, ki kažejo polno razumevanje za ideologijo Sokolstva in vidi v tem pokretu samo zdrava načela, ki vodijo narod do moci, zdravja, lepote in čistosti duše, temveč bo to koristilo v veliki meri nacionalni stvari, ki je v Celju na začetku močno skaljena.

Razpisani so kamni po Din 100'. Ta obol je vplačljiv tudi v obrokih.

Akcijski odbor je z delom nabiranja pričel pred dobrim tednom in je v tem razmeroma kratkem času kljub elementarnim nesrečam, ki so zadele naše kraje, dosegel prav lepe uspehe, s čimer je doprišenek dokaz, da v našem lokalnem življu vlada razumevanje za našo sokolsko, obenem tudi nacionalno stvar. Do sedaj so podpisali obveznice: Profesorski zbor drž. realne gimnazije: Po dva kamna: direktor Mravljak in prof. Holeček Pavel; po en kamen: prof. Tavželj Stanko, dr. Blaznik, Jurčičević Boženka, Orožen Janko, Liška Janko, Šćuka Matko, dr. Sijaneč, Fabjančič Milan, Mlinar Ivan, Gorup Anton, Brodar Šrečko, Napotnik Ivan, Štante Valentin, dr. Zelenik, Modrijan in ½ kamna prof. Bolhar. Pri progovorni sekcijski: po en kamen: Novak Tine, Gabrovšek, Gerdina, Kočevar, Kozjek, Kuštrin, Lukežić, Pavliničeva, Rozman, Žlebniček, Petek, Ahčin in Vranjek. Pri davnini upravi: Po en kamen: Stanič, Čuš, Grah, Korošec, Kodrin, Šuc in Vodlak. Uradništvo Celjske posojilnice: Smrtnik Jože 10 kamnov, Kralj Drago 3 kamne, Cimpric 2 kamna, po en kamen pa Jerin, Detječek, Čepin, Grudnova, Grobelnik, Kokotova, Luznikova; Obrotniki: Dolžan Franjo 3 kamne, Rebek Tone 3 kamne, po dva kamna Zubukošek Maks, Grobelnik Riko in Drago Bernardi, po en kamen: Dronik Tone, Brinovec Jožica, Kraup-

ner Rihard in Karba Cirila ter Anica skupno en kamen. Učiteljski zbor okoliške osnovne šole je skupno podpisal 8 kamnov. Oficirski zbor Vojnega okruga: Po dva kamna: polkovnik Gavrilović in poručnik Tkalčec, po en kamen: podpolkovnik Cerović, kap. Stengl, kap. Brkić, kap. dr. Šrimet, kap. Čanjevac, por. Barković, por. Ljumović, por. Stojanović, ppov. Strelec, Jarić; Razni poklici: Po dva kamna: Širec Drago, Veble Avgust; po en kamen: Poljšak Rastko, Prelog Miloš, Baša Anton, Lesjak Franjo, Kovač Karl, dr. Dolničar, Mara Kovačeva, Mimi Lojkova (vsi člani prednjaka celjskega Sokola).

Po prednjem izkazu je podpisanih 112 kamnov, ali 11.200 dinarjev.

Vsem bratom in sestram iskrena sokolska hvala!

Ostale brate in sestre, kakor tudi Sokolu naklonjeno občinstvo prosimo, da ne delajo težkočo članom akcijskega odbora pri zbiranju sredstev, temveč naj pridno sečejo po obveznicah.

Župa Karlovac

SOKOLSKO DRUŠTVO SEMIČ

V nedeljo 3. septembra je imel Sokol Semič svoj javni nastop, na katerega se je pripravljal prav pridno v vseh oddelkih.

Nastop je že bil zaradi močnega dežja odpovedan, ko se je ob 3. uriji zjasnilo je nastalo vrvenje na telovadišču in vse se je pripravljalo za nastop. Seveda je bilo vse nekam čmerno, ker smo misili, da nebo k nam sodi sednih društva. Pa smo se zmotili. Prvo je prišlo z vlakom društvo iz Črnomlja na čelo br. starostom Vrankovićem. Takoj nato se je začulo brnenje avtomobila na katerem se je pripeljala Sokolska četa iz Koprivnika pod vodstvom br. Prinčiča, 24 po številu. Za njo je pripeljal okrožni načelnik br. Nace Kočevar iz Metlike svojo četo, prispevala je tudi Sokolska četa iz Podzemlja pod vodstvom br. Ljubiča. Po prihodu gostov, se je razvila impozantna povorka skozi trge na telovadišče, na čelo z domačo godbo. Ob 15. uri je nastopila sokolska deca. Vseh točk je bilo 11. Splošno priznana je navdušenost je izvral nastop sokolske čete iz Koprivnika, 6 članov in 16 naraščaja. Nastopili so sami starejši člani. V ordinari telovadišči je nastopilo: Semič drog, bradljiv Cromelj in krogli Metlika pod vodstvom br. Kočevarja. Sodeloval je tudi br. Slavko Rajmar kot prvak na krogih, ki je naravnost očaral občinstvo z vratomljenimi vajami.

Po telovadbi se je razvila neprisiljena ljudska veselica, ki je trajala do 12. ure. Uspeh gmotno in moralno dober.

Župa Kragujevac

SOKOLSKO DRUŠTVO ĆUPRIJA
Jubilej zaslужnog sokolskog radnika

Brat inž. Franja Zajic, generalni direktor fabrike šećera u Ćupriji, staršina Sokolskog društva Ćuprija in zamenik starčešine Sokolske župe Kragujevac, navršava ovih dana 60 godina života.

Brat Zajic još od rane mladosti bio je vežbač, docnije prednjak, tajnik in zamenik načelnika Sokolskog društva u Visočanima (Prag). U Kouzunu, gde je bio sa službom, izbran je za načelnika društva. Po povratku u Visočane bio je takoder načelnik. Uzimao je učešča u svima poslovima ne samo u župi Srednjočeškoj, od koje je bio delegiran in u upravo ČOS, več se njegova delatnost širila in na novoosnovanu župu Barakovu, u kojoj je sekretar pretsedništva, a docnije tajnik župe i zamenik načelnika. U početnima stvarjanja Saveznog prosvetnog odbora izaslan je bio zajedno s braćom Karлом Vanjičkom i prof. Šornom u vaspitno-prosvetni odbor u kome su tada zasedali i zastupnici vlastogradskega vodstva in učiteljstva.

Kao takmičar istakao se još prvi dana u Sokolu Visočani, gde je bio najbolji vežbač. Godine 1895 na sokolskem sletu u Pragu, postigao je na utakmicama u nižjem odelenju peto mesto, njegovo društvo Visočani devetnacto od celokupnog broja takmičarskih jedinica. Uskoro zatem napustio je Češku in došao u Srbiju, gde je, njegovom iniciativom, 1912 godine podignuta fabrika i rafinerija šećera, u kojoj je sada generalni direktor. Brat F. Zajic i ovde nastavlja rad na Sokolstvu. Ali nastupili su ratovi te je i on kao i mnogi drugi došlo stradal: odveden je u Beč, gde je držan u затvoru sve do 1918. godine, jer je bio optužen za veleizdaju. Ipak srečno je izvukao i opet došao u Ćupriju.

Pošte rata brata Zajice vidimo opet na radu ne samo v industriji več i u Sokolstvu in Češkoslovačko-jugoslovenskoj ligi. Funkciju staršešine Sokolskog društva Ćuprija vrši od 1920 godine neprekidno. U Češkoslovačko-jugoslovenskoj ligi bio je prvo potpredsednik, a posle reorganizacije izbran je za počasnog člana. Bio je osnivač i potpredsednik Aero-kluba u Ćupriji, zatim počasni član S. K. »Slavije«. Otseka Saveza vojnih ratnih invalida, Ruske kolonije u Ćupriji, predsednik Saveza fabrika šećera Kralje-

vino Jugoslavije. Odlikovan je 1912 godine ordenom Crvenog krsta; posle rata dva puta ordenom Sv. Save IV reda in 1929 godine ordenom Belog Orla V reda.

Prilikom njegove šezdesetogodišnje rođenja Sokolsko društvo Ćuprija, s činovnicima in nameštenicima fabrike šećera priredilo je svečanu akademiju.

Župa Ljubljana

ZUPNI PREDNJAVA TEČAJ ZA CLANE IN CLANICE

V dneh od 17. do 24. oktobra se je vršil v Ljubljani župni prednjaški tečaj za člane in temu je sledil enak tečaj za članice. Obra enotedenska tečajna sta imela namen dvigniti predvsem praktično sposobnost sokolskih vadiljev in vadiljev. S tem namenom združeno, pa je želelo župno načelništvo pomagati zunanjemu društvu in četam v prirejanju telovadnih akademij. V tem stremljenu se je tečajnice in tečajnike naučile nekaj telovadnih skladb, ki jih bodo mogla društva uporabiti pri telovadnih prireditvah.

Tečaj je obiskovalo 24 članov iz 15 sokolskih društev ter 34 članice iz 20 sokolskih društev. Poset tečaja bi bil lahko še večji, posebno še z ozirom, ker se je vršil samo teden dni in so tudi stroški zanj bili minimalni.

Pouk v tečaju je bil domalega samega praktičen. Poučevalo se je tečajnice o pravilnem izvajjanju raznih prvin in na orodju in o metodičnem postopku pri učenju. Posebna pažnja pa se je posvečala prostim vajam.

Ceravno je bilo v tečaju mnogo vadbe, pri članih po 9 ur, pri članicah pa po 8 ur na dan, ni bilo opaziti, da bi jim utrujenost jemala veselje do krepkega dela. Trdna volja in navdušenost sta vzpodbjali vse do doseganju večjega uspeha in večjega napredka. In v resnici sta bila oba tečaja uspešno končana. Uverjeni smo, da bodo znali vse tečajnike in vse tečajnice pridobljeno znanje s pridom uporabiti pri svojih društvh. Le že se bo v resnici to naše pričakovanje uresničilo, nas bo navdajalo prepričanje, da naše delo ni bilo zaman. Zdravo!

vc.

SOKOLSKO DRUŠTVO LOGATEC

Obmejno Sokolsko okrožje v Logatcu je priredilo, dne 8. oktobra 1933. na letnem telovadišču Sokolskega društva v Dol. Logatcu, lahkoatletsko tekmovanje v tribuji članov in članic ter v eni poljubni panogi za člane in članice. Rezultati, dosegenci na tem

furune, opet bi nam ostao lep broj od 189 članova, koji suili potpuno plati svoj godišnji ulog, ili ako siromašnog stanja otplačuju svoj ulog u ratama. Ali, načlost, moram reči da ni polovina od tega broja faktičnih članova nikako nije aktivno učestvovala u radu društvenom. Na obema društvenim vežbaonicama jedva ako je radio 50–60 do 80 članova, pa i to niso sví radili, nego su često na duže ili na kraće vreme prekidali svoja vežbanja. Prema tome nije se postigao onaj rezultat rada koji bi se imao, da su faktički članovi redovno dolazili na vežbanja.

Da potražimo uzroke ovoga fakta. Da vidimo da li je društvena uprava učinila svoju dužnost. Da vidimo istočno naše družine od druge njene glavne skupštine do danas.

Na drugoj glavnoj skupštini našeg društva, koja je održana 31. marta ove godine, na kojoj je bilo svega 37 članova prisutnih, pošto je odlučeno o nekim predlozima koji se tiču društvene uredbe, utvrđena je i na dalje prva uprava društvena samo su na mestu trojice članova, koji su zbog svojih važnih privatnih poslova ostanuli, izbrani novi članovi.

Tako popunjena društvena uprava, sastala se istoga dana i konstituisala se ovako: predsednik dr. Vlada Đorđević, potpr. Stevan Todorović, delovoda, Živan Živković, blagajnik, Nikola Antula, Odbornici: Stevan D. Popović, Ljuba Kovačević, Sreća Stojković, dr. Lazar Kostić, Dimitrije Stamenković, dr. Pavle Stejić, Ljuba Stojanović, zamenici: Marko Stojanović, Petar Kiki, dr. F. Šams i dr. Mih. Hadži Lazić.

Prva odluka ove uprave bila je, da se preko novina pozovu svi upisani članovi, da polože svoje uloge.

Pri kraju marta radio je 102 člana u vežbaonici društvenoj u zgradbi Crvenog krsta. Od njih je rodovno dolazilo na časove 80. Zato su se podeleli u dve grupe i u svakoj je radio po 40. Kako su mnogi od njih izjavili želju, da se na vežbaonicu iz suterena »Crvenog krsta« premesti za vreme leta u kakvu slobodnju prostoriju, na čist vazduh, to je uprava odmah izradila kod g. Ministra prosvete, svagda s najvećom energijom radio na zavodenju gimnastike i vojnog vežbanja u našim školama, što gimnastika, kao obvezan i važan predmet, sastavlja jednu od glavnih tačaka njegovog prosvetnog programa. I mi se nismo prevarili na našem uždanju. G. Ministar prosvete rešio je da se na placu kod Delijske česme što skorije podigne o državnom trošku zgradu za gimnastiku velike gimnazije, i planovi i predračuni se več nalaze

pred Ministarstvom gradevina rad izvršenja. Dok ne bude zgrada gotova uprava je odlučila da se grupa koja je radiila leti na placu kod Delijske česme in dečiji nedeljni i praznični kurs, z bog ravnog vremena, presele u dom »Crvenog krsta«, a druga grupa da ostane kod Vojne akademije.

Na poslednjem sastanku uprave pročitano je pismo Šabačkog društva za gimnastiku in boreњe, koje se več definitivno konstituisalo i koje drži svoja vežbanja dva put na nedelju. Članova ima 33 večinom redovnih, potpredsednik Kosta Ježdić, pisar sudski, blagajnik dr. K. Nikolić, apotekar, delovoda Mihajlo Ruvidić, predavač, u odboru su: dr. Spiridonović, fizik, D. Dukić, učitelj, Kosta Simić, trgovac, Pavle Pavlović, knjižar, Mihajlo Mihajlović, delovoda opštinski i Emil Jurin, moler. Uprava našeg društva počela je da pozdravi prvu upravu Šabačkog društva za gimnastiku in boreњe i da joj stavi na raspoloženje svoje usluge.

Ovo je, gospodo, kratak izvestaj v radu i životu naše družine in njene uprave od drugog glavnog skupa pa do danas. A sadaj izvolute saslušati izveščje državnog blagajnika o prihodima i troškovima društva za gimnastiku in boreњe i da joj stavi na raspoloženje svoje usluge.

Zatim je blagajnik društva g. Nikola K. Antula pročitao ovaj izveščaj o prihodima in troškovima društva. Iz njega se razabire, da je promet blagajne bio 208670 Din.

III

Predsednik javlja da je dalje na dnevnom redu izbor dvojice članova, koji će pregledati račune društ

tekmovanju, so bili, upoštevajoč podnežko članstvo, zelo povoljni.

V triboju članov je dosegel I. mesto br. Švigelj Milan, Borovnica z 149'4 točkami, II. mesto br. Urbas Ludovik, Uneec-Rakek z 128 točkami in III. mesto br. Vidmar Edo, Dol. Logatec z 105'0 točkami.

V posameznih panogah članov so bili rezultati sledеči:

Met kroganje: br. Švigelj Milar, Borovnica 11'82 m.

Met kopja: br. Švigelj Milan, Borovnica 40'30 m.

Skok v višino: br. Švigelj Milan in Jože, Borovnica 1'48 m.

Skok v daljino: br. Urbas Ludovik, Uneec-Rakek 4'96 m.

Tek na 100 m: br. Urbas Ludovik, Uneec-Rakek 12'6 sek.

V triboju članic je dosegla I. mesto br. Godina Julka, Gor. Logatec z 77 točkami.

V posameznih panogah članice je dosegla s. Godina Julka, Gor. Logatec vsa prva mesta in sicer: v teknu na 60 m z 9'3 sek., metu kroganje z 7 m, skok v višino z 1'13 m in v skoku v daljino z 3'88 m.

Glede na število telovadcev članov in članic obmejnega sok. okrožja, bi bila udeležba na tem tekmovanju lahko mnogo večja. Mnoga društva niso postavila niti enega tekmovalca, iz česar se vidi, da nimajo nikakega umevanja za tako tekmovanje. Upamo, da bo v bodočih tekmah drugace.

SOKOL I, LJUBLJANA-TABOR

Sokol I, Ljubljana-Tabor je uvedel med svojim članstvom zbirko v korist bednim v rudarskih revirjih Zagorje-Trbovlje-Hrastnik. Našnamen Din 450150 je izročil društveni odpoljanec sledenjem:

Sok. društvo Trbovlje Din 200150
Sok. društvo Zagorje Din 1400—
Sok. društvo Hrastnik Din 1100—

v svrhu razdelitve med najbolj potrebne. Vsem darovalcem izreka društvena uprava Sokola I, Ljubljana-Tabor imenom bednih brezposelnih najtoplejšo zahvalo s prošnjo, da budi v bodoči bili vedno pripravljeni pomagati bližnjemu v stiski. Seznam darovalcev je v društveni pisarni vsakomur na razpolago. Zdravo! Uprava,

SOKOLSKA ČETA NOVOSELO

Sokolski javni nastop, ki se je vršil 13. VIII. t. l. v Novihselih je vplival vsem pripadnikom naše edinice nove moći in veselje z spopolnjevanje svojih sokolskih teženj in idej. Število članstva, naraščaja in dece se je odslej pomnožilo za lepo število. Skoraj vso so bili sprejeti na šestmesečni poskusni rok, le nekateri so bili odklonjeni. Telovadba se vrši vsak teden in jo člani posečajo z največjim veseljem zlasti radi tega, ker se je uvedla orodna telovadba in sicer na bradiji in drogu.

Od 23. do 26. avgusta je prisostoval br. prosvetar Prešeren župnemu prosvetnemu tečaju. Le ta je prinesel v četo dokaj novega gradiva za delo na prosvetnem polju v zimskem času.

Dne 6. IX. se je vršila proslava 10 letnice rojstva prvega staroste SKJ Nj. Vis. prestolonaslednika Petra. — Ob tej priliki je imel br. starosta slavnostni govor. Spored slavnosti so izpolnile deklamacije in pevske točke. V proslavitev 10 letnice je bila sklicana tudi slavnostna seja četne uprave, kjer je govoril br. starosta.

Meseca septembra se je uredil članski imenik, kjer se je brisalo vse članstvo, ki se je odselilo, ali pa pošalo svojo izjavo, da se črta iz imenika.

Proslave ptujskih dogodkov sta se udeležila 2 člana naše čete.

17. IX. 1933. je izvedel br. starosta Prešeren s pomočjo br. načelnika in nekaterih bratov izlet z naraščaj in deco v bližnjo okolico, kjer se je vabil tek, za bližajočo se tekm. Zeleti bi bilo, da vplačujejo člani članarino tako redno kot naraščaj in decu, da bi se tudi v tem pogledu dosegel red.

Župa Mostar

SOKOLSKA PRIREDBE U TREBINJU

Pojoprivredna izložba sokolskih četa

Dana 30 IX i 1 X o. g. ovdašnje Sokolosko društvo priredilo je prvu pojoprivredno izložbo svojih sokolskih četa. Izložba je bila smешena v prostorijah dvorane sokolane, koja se nalazi v Gimnaziji. Svi izloženi predmeti, kjer je bilo oko 700, bili su lepo sredeni, a prostorije ukrašene čenskim ručnim radovima, što je činilo skladnu harmoniju, te je to na gledaoce prijatno delovalo. Izložbu je otvorio kraljikov govor o značaju iste br. Camil Hujdur, referent za čete, v prisustvu pretstavnika vlasti, korporacije in gradanstva. Pored ostalih, prisustovali su i braća Pero Ivanović, narodni poslanik, Miodrag Milanović, sreški načelnik i Dordž Tupanjanin, načelnik opštine.

Na izložbi su bili zastavljeni vsi pojoprivredni proizvodi ovog kraja, od kogih su se neke kulture inicijativom Sokolske župe Mostar počele tek uva-

dati kao: soja, konoplja, sudanska trava, te još neke druge. Naročito je zapažena jedna vrsta ječma zvanog »golač«, ki nemai opne kao obični ječam, nego i izgleda kao ostupani ječam. Prema mišljenju stručnjaka, ovaj je ječam odličan za hranu kad se dobro skuha in pomeša s medom. Isto se mnogo bolje isplačuje od običnog, jer je rodnej i otporniji prema naglim klimatskim promenam. Izložbu je posetio br. Švigelj Milan, Borovnica z 149'4 točkami, II. mesto br. Urbas Ludovik, Uneec-Rakek z 128 točkami in III. mesto br. Vidmar Edo, Dol. Logatec z 105'0 točkami.

ROSJAVA - FONSIER • DRUŠTVO ZA OSIGURANJE I REOSIGURANJE • BEOGRAD

čela je javna vežba, na kojoj se moglo videti kako su odista naše čete krozovo kratko vreme postigli najbolji uspeh. Svojom disciplinom i precizno izvedenim vežbama uz pratnju muzike pokazale su da su ostvarene nade, koje smo u njih polagali. One su ponosno ubirale dugotrajne aplauze, kojima je okupljeno mnoštvo sručno pozdravljalo posle svake izvedene tačke.

Na javnom času učestovala su ženska i muška deca, ženski i muški naraštaj, te žensko i muško članstvo. Sve su vežbe izvedene precizno i harmonično, pa možemo kazati da je javna vežba osobito uspela.

Naveče je priredila osobito lepa akademija, koja je izvanredno uspela. To je bio najlepši, a sigurno i najuspešniji deo svečanosti. To je uistinu bila prava sokolska akademija. Na akademiji se s tri tačke osobito istakla grupa Sokola iz Splita na čelu sa župskim načelnikom br. Lotškim. Sve su tačke na akademiji bile izvedene vrlo lepo, upravo odlično i izvadači zaslužuju svako priznanje.

Zupa Varaždin

SOKOLSKO DRUŠTVO DEKA NOVEC

Sokolsko društvo Dekanovec predilo je u nedelju 10. septembra o. g. svoju III godišnju javnu vežbu, uz sudelovanje bratskih društava i četa iz Čakoveca, Turčića, Gardinovca i Podturna, te fantare jahačeg otseka bratskog društva Čakovec.

Pre podne održani su pokusi. Već oko 14 časova počele su dolaziti povorke susednih bratskih društava i četa na zborni mesto, gde je formirana zajednička povorka, koja je krenula u 15 časova i prošla je kroz celo selo, koju su mnogo uveličali braća iz Čakoveca sa svojom glazbom.

Starešina brat Pavlek Ivan pozdravio je u svom govoru u prvom redu goste, a zatim i sve ostale prisutne. Govor je završen himnom, koju je otpjevao pevački otsek brat. čete Gardinovec. Zatim se je zaorio: »Sokolski pozdrav« od brata Paščana.

Posle toga su sledile telovežbene tačke i to: 1) Mlada deca — »Dečji svetci« (10), 2) Muška deca — ljubljanske proste vežbe (60), 3) Ženska deca — ljubljanske proste vežbe (30), 4) Muški naraštaj — ljubljanske proste vežbe (38), 5) Ženska deca Dekanovec — proste vežbe (12), 6) Članovi bratske čete Gardinovec — pevanje: »Iz bratskog zagrljaja« (20), 7) Članovi — ljubljanske proste vežbe (37), 8) Članovi iz Dekanovca — vežbe s puškama (19), 9) Članovi Čakovec, Dekanovec (20).

vec i Podturen — vežbe na vratilu (10), 10) Seljančica-kolo.

Vežbe su odvežbane dobro i skladno.

Prisutna publika pratila je sve vežbe s velikim interesom i odobravanjem.

Osimu je pažnju pobudila izvedba uzorne vrste br. Sokolskog društva Čakovec na vratilu.

Vežbe je pratila odlična glazba jahačeg otseka br. društva iz Čakoveca.

Posebne javne vežbe razvila se sokolska veselica uz duvalačku glazbu br. Dobrovoljnog vatrogasnog društva Dekanovec, koja je protekla u bratskom raspoređenju i sokolskoj disciplini.

M. B.

SOKOLSKA ČETA BUZOVEC, PUSTAKOVEC I PUTJANE

Dne 8. septembra održala je ova četa svoj drugi javni nastup u Buzovcu uz sudelovanje bratskih jedinica: društva Čakovec, te četa Nedelišća, Mačkoveca i Zasadbrega.

Nakon prigodnog pozdravnog govora domaćeg prosvetara o navršenoj prvoj desetogodišnjici saveznog sokolskog starešine i Prestolonaslednika Nj. Vis. Kraljevića Petra kao i o važnosti Sokolstva, uz sokolski pokluk Nj. Vel. Kralju, Prestolonasledniku i otadžbini Jugoslavije, otsvirana je po četnoj fanni državna himna, pa je iza toga izveden pred brojnom publikom, na sveopće zadovoljstvo i odobravanje, sledeći program: 1) Proste ljubljanske vežbe m. dece Čakovec-Pustakovec (51), 2) Proste ljubljanske vežbe ž. dece Pustakovec (16), 3) Proste ljubljanske vežbe muškog naraštaj Čakovec-Pustakovec (10), 4) Proste ljubljanske vežbe ženskog naraštaj Čakovec (8), 5) Proste ljubljanske vežbe članova Čakovec, Pustakovec, Nedelišće i Mačkovec (20), 6) Proste ljubljanske vežbe ženske dece Čakovec (31), 7) Proste ljubljanske vežbe muške dece Pustakovec (20) i 8) Vežbe na preči članovi Čakovec-Pustakovec (8).

Vežbe su izvadane uz glazbu četne glazbe, te nastup konjičke sokolske fanfare Čakovec.

Iza vežbe razvila se sokolska veselica, gde su naizmence svirale obe glazbe.

SOKOLSKO DRUŠTVO DONJA DUBRAVA

Dne 17. septembra ove godine održalo je naše društvo svoj ovogodišnji javni nastup, koji je uspeo u svakom pogledu iznad očekivanja. Nastup je održan na lepo uređenom vežbalištu ispred škole u samom središtu mesta

uz sudelovanje bratskih društava iz Rosinje, Legrada, M. Bukovca i Kotore, te četa Vidovec, Podravska, Seljica i Kutnjak. Sam program nastupio je sledeći: 1) Muška deca (D. Dubrava 20) — proste vežbe, 2) Ženska deca (D. Dubrava 20) — proste ljubljanske vežbe, 3) Četa (D. Vidovec 32) — proste vežbe, 4) Muški naraštaj (D. Dubrava 10) — proste ljubljanske vežbe, 5) Muška deca (Kotoriba 9) — vežbe s puškama, 6) Ženski naraštaj (D. Dubrava 5) — ljubljanske proste vežbe, 7) Članovi (D. Dubrava 8) — Članovi vežbe s batinama (Legrad 16), 9) Članovi (Rosinja 8) — vežbe s puškama, 10) Članovi proste ljubljanske vežbe (24), 11) Odeo na preči — članovi (D. Dubrava). Prema tome nastupilo je toga dana 151 vežba (čica). Sve vežbe izvedene su vrlo lepo i precizno uz pratnju društvene glazbe D. Dubrava, te su na sve sakupljene, koji su bili u velikom broju ostavile dubok dojam.

Posle završenog programa odigrana je odbjorka između Vidovec i Kotoribe, gde je pobedio Vidovec, a onda je prisutnima održao govor brat Pajo Bek. Govor je bio popraćen burnim klicanjem vrhovnom starešini, Kralju i Otadžbinu. Posle govor je glazba intonirala državnu himnu, koju je sav sakupljeni narod pevao. Iza toga razvila se vrlo ugodna zabava.

SOKOLSKA ČETA GARDINOVEC

Sokolska četa Gardinovec priredila je 24. septembra svoj drugi javni nastup. Unatoč lošeg vremena istom su prisustvovala bratska društva Dekanovec i Mala Subotica, te čete: Poturen, Turčić, Pustahovec, Novo Selo, Sv. Rok, Pribislovec. Br. Prodić pozdravio je prisutne i zahvalio se na lepotu odaziva unatoč lošeg vremena. Govor je završio pozdravom Nj. Vel. Kralju i Nj. Visočanstvu Prestolonasledniku Petru. Ovim nastupom i svečanošću je naša četa postigla vrlo lep moralni uspeh, a materijalni isto nije izostao.

V. M.

SOKOLSKA ČETA NEDELISCE

Dne 1. oktobra ove godine priredila je ova četa svoj drugi javni nastup uz sudelovanje svih okolišnih društava Čakovec, Varaždin, Gor. Mihaljevec i Središće ob Dravi te četa Kurša-

nec, Pustakovec, Mačkovec, Zasadbreg, Macinec i Turčiće, te konjički Sokol iz Čakoveca. Na tom nastupu predan je ovoj četi »Srebrni lovov venac« Nj. Vel. Kralja, koji je četa osvojila na ovogodišnjem župskom natecanju u Varaždinu. Venac je predao prema statutima brat župski starešina Mladen Belčić uz lep govor, posle kojeg je otsvirana državna himna. Od strane bratskih župe prisustvovali su članovi uprave. Ovaj javni nastup posećio je i brat brigadini general Miroslav Jevtić iz Čakoveca. Od strane uprave vlasti posetio je nastup sreski načelnik iz Čakoveca br. dr. Kraljić i br. Macelović Matija, narodni poslanik, kao i starešina matičnog društva Čakovec br. dr. Blašić te mnogi odlični iz Čakoveca. Posle predaje venca održan je javni nastup svih kategorija. Od svih tačaka osobito se svidela prisutnima voltežanje naraštaja čakavskog konjičkog Sokola. Za vreme pozdrava starešine i za predaje venca oduševljeno je klicalo Nj. Vel. Kralju i našem prvom starešini Prestolonasledniku Petru. Ovim nastupom i svečanošću je naša četa postigla vrlo lep moralni uspeh, a materijalni isto nije izostao.

SOKOLSKA ČETA REMETINEC

1. oktobra ove godine održala je ova četa svoju III javnu vežbu, uz sudelovanje matičnog društva Varaždinske Toplice i čete Novi Marof, Područne, Gornja Rijeka i Beletinec.

V. M.

SOKOLSKA ČETA REMETINEC

1. oktobra ove godine održala je ova četa svoju III javnu vežbu, uz sudelovanje matičnog društva Varaždinske Toplice i čete Novi Marof, Područne, Gornja Rijeka i Beletinec.

Zatim je otpočeo javni nastup sa sledećim rasporedom: 1) Proste vežbe — muška deca čete Remetinec (12), 2) Ljubljanske vežbe članova čete Remetinec, Novi Marof, Varaždinske Toplice, Područne (28), 3) Ljubljanske vežbe — ženska deca čete Remetinec (24), 4) Gimnastička vežba »Trokut« — članovi čete Remetinec (6), 5) Vežbe s puškama, članovi čete Beltinec (12), 6) Deklamacija »Dodite k nama« — sokol, dečje čete Remetinec, 7) Vežbe s batinama — muška deca čete Remetinec (12), 8) Skupine — članovi čete Remetinec (10), 9) Proste vežbe naraštaj čete Remetinec (5), 10) Ljubljanska vežba — muška deca čete Remetinec (12), 11) Vežbe na preči — članovi Sokolskog društva Varaždinske Toplice (6), 12) Preskakivanje u visinu i

daljinu — muška deca čete Remetinec (7).

Pojedinim točkama ravnala su braća Turković, Jendrašić, Štomec i Slamnik.

Prisutne publike bilo je oko 1500 i to 99% seljačkog sveta.

SOKOLSKO ČETA SRAČINEC

24. septembra o. g. održan je javni nastup. Unatoč jakim kišama održane su vežbe i nastupile su ove kategorije: 1) Četa Četa Bartolovac — muški naraštaj (14); 2) Četa Sračinec — muški naraštaj (10); 3) Članovi — četa Sračinec (18); 4) Odbojka Sračinec: Bartolovac 2:1.

Posle vežbe, koja je bila vrlo dobro posećena, održana je u Vatrogasnom domu zabava. Župu je zastupao brat Engelhart, a materijalno društvo starešina brat Novaković. Obojica su održali govore.

SOKOLSKA ČETA SV. ILIJA

1. oktobra o. g. priredila je ta četa svoju treću javnu vežbu uz sudelovanje društva Varaždin i čete Knežinec. Nastupile su brojne kategorije u raznim prostim vežbama. Vrsta iz Varaždina nastupila je na preči. Sudjelovalo je i konjički otsek varaždinskog društva. Župu je zastupao brat Ponračić, a materijalno društvo brat Novaković. Uspeh je u svakom pogledu vrlo dobar.

SOKOLSKA ČETA ZASADBREG

Mlada Sokolska četa u Zasadbreagu, koja je osnovana 23. aprila o. g., održala je na dan 17. septembra svoj prvi javni nastup. — Mesto na ubavom brežuljku bilo je svečano iskićeno, sa tri strane okruženo vinovom lozom. — Pre programa održao je pred postrojenjem braćom i sestrama brat starešina Perivoj Duro pozdravni govor pozdravivši Nj. Vel. Kralju i Nj. Vis. Prestolonasledniku Petru, nakon čega je glazba intonirala državnu himnu. — Pozdravivši i prisutne, slijedio je nastup s ovim kategorijama: 1) Domaća muška deca (20); 2) Domaća ženska deca (16); 3) Muški naraštaj Čakovec (10); 4) Ženski naraštaj Murško Središće (12); 5) Članovi proste vežbe (46); 6) Domaća muška deca vežbe s puškama (16); 7) Vežbe na preči Čakovec — Mur. Središće (6).

Učestvovala su društva: Čakovec, Mur. Središće i Štrigova, te čete Nedelišće, Vratinskić, Mačkovec i Pustakovec. Odziv naroda i stranih gostiju bio je izvan svakog očekivanja, pa je pored moralnog uspeha i materijalan zadovoljavajući.

KLISEJE
vseh vrst na fotografijah
ali njezih
izvršuju
najboljše
KLIJARNA ST-DEU
LJUBLJANA-DALMATIČNA
411-40

TRGOVACKA TISKARA
V.G. KRALJETA
SUŠAK
Strossmayerova ulica 5
TELEFON BROJ 3-22
445-9

Pozor Sokoli!

Sokolske svečane i vježbačne potrepštine. Najjeftinije prodaje: G. Horvatek, dobavljač Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije Zagreb, Frankopanska ul. 9

Ali že imate potrebne knjige?

Sokolska literatura, sportne, leposlovne, mladinske, znanstvene, šolske knjige. Velika zaloga slovenskih, srpskih, hrvatskih in drugih slovanskih, angleških, francoskih, nemških in drugih knjig.

Kdo Vam ih pošlje?

Knjigarna Učiteljske tiskarne
Maribor
Tyrševa cesta 44

Priporoča se najstarija slovenska pleksarska, licarska, sobo- in črkoslikarska delavnica

IVAN BRICELJ
LJUBLJANA, Dunajska cesta 16
Sirokovna izvršitev telovadnega orodja. Delo solidno, cene zmerne

Svako sokolsko društvo, svaki član i svaka članica treba da nabavi

Sokolsku knjižnicu

I. sveska:	E. Gangl: O sokolski ideji. Ing. Lado Bevc: Sokolsko prosvetno delo. Dr. Miroslav Tyrš: Naš zadatak, smer i cilj. Vekoslav Bučar: Dr. Ivan Oražen. Dr. Miroslav Tyrš: Sokolska gesla. Jan Pelikan: Dr. Miroslav Tyrš. Jan Krem: Cilj sokolskih teženj.
II. "	
III. "	
IV. "	
V. "	
VI. "	
VII. "	
VIII. "	
VIII. a "	